

Nr 41.

Av herrar **Hellberg** i Ljungskile och **Thore**, om tullfrihet för vid tråltillverkning använt grovt trålgarn.

Inom den för vårt land så viktiga fiskerinäringen har särskilt trålfisket under de senare åren tagit god fart och bedrives numera såväl med motorbåtar som med ångfartyg. En för Sverige ny industri har i följd härav uppstått, nämligen tillverkning av trålar, och ett stödjande av denna industri, varigenom detta slag av fångstredskap kunde åtkommas av våra fiskare för billigare pris och bekvämare än genom köp utomlands, skulle även komma fiskarena tillgodo.

Denna unga industri håller emellertid på att strypas på grund av sitt ogynnsamma läge i förhållande till utlandets industri av samma slag. Visserligen tillverkas numera här i Sverige nätgarner av bomull, men det grova trålgarnet, som i tulltaxan går under rubriken nr 437 (vegetabiliska spånadsämnen [ej bomull]) lönar det sig ej ännu att tillverka här hemma. Detta måste således importeras. Men för detta garn erlægges enligt gällande tulltaxeförordning en ganska dryg tullavgift, under det att samma förordning ej ställer effektivt hinder i vägen för tullfri import av utlandet tillverkade trålar.

På tvenne sätt kunna nämligen utländska trålar tullfritt införas. Intet hinder möter för trållångare att i utländsk hamn inköpa trål och på hemfärden införliva den med fartygets förnödenheter och inventarier genom att använda den under resan, varefter den enligt Kungl. Maj:ts nädiga förordning med tullstadga för inkommande varor den 9 juni 1911, § 4 och mom. h), är fri från tullavgift.

Det andra sättet är att importera trålar och lägga dem på »nederlag» under tullverkets lås. Då nu en ny trål behöves, tager man ut den från nederlaget och anger den till transitoexport, varvid tullavgift ej förekom

mer. Trålen inlastas på trållångaren och då denna kommit en mil ut till havs, är svenskt territorium överskridet och trålen kan utan risk begagnas för sitt ändamål. Den ingår nu i fartygets inventarier och är vid återkomsten hem tullfri enligt nyss åberopad tulltaxeförordning.

Härav framgår att, ehuru utländska färdiggjorda trålar äro underkastade införseltull (tulltaxan, rubrik 472), så har denna bestämmelse alls ingen effektivitet och att, tvärt om, den utländska trållindustriens alster praktiskt taget äro tullfria, under det att den svenska industriens äro underkastade tullavgift (för trålgarnet). Detta måste ju medföra högre pris på svenska trålar och föranleda svenska fiskare att köpa den utländska industriprodukten, vilket dock självklart medför även för dem flera olägenheter. I såväl det svenska sjöfolkets som den svenska industriens intresse måste det alltså ligga, att detta missförhållande blir avhulpet.

Till närmare belysning av frågan må anföras ett citat ur »Svensk fiskeritidning» 1915:

»Firman Jul. Albrechtson & C:i A.-B. i Göteborg, har på senare åren också ägnat sig åt trållbindning och härvid nått så gott resultat, att de svenska trållarna icke stå tillbaka för vare sig engelska eller tyska. Men då firman måste betala tull för garnet, kan den icke sälja sina trålar till så billigt pris, som trållredare genom den ovan skildrade metoden äro i stånd att köpa dem för från utlandet. För att bereda sina tillverkningar samma förmåner, som de utländska sålunda åtnjuta, ingick nämnda firma till Kungl. Maj:t med begäran om restitution av tull för garn, som firman använt för tillverkning av trålar, vilka »exporterats» på samma sätt, som nu de utländska. I Kungl. Maj:ts svar lämnas den begärda restitutionen för sådana trålar som verkligen exporterats och under villkor att firman »under edlig förpliktelse avgiver skriftlig försäkran, att trållarna äro försålda till utlandet och icke avsedda att insättas i svenska fiskefartyg».

Då någon nämnvärd *verklig export* av svenska trålar ej torde förekomma, utan den svenska trållindustrien är helt beroende av svenska köpare, så inses lätt, att restitutionstillåtelsen vid verklig export ej ställer trållindustrien i bättre läge än förut, så länge som nämligen utländsk tråll får från nederlag fritt uttagas och, utan hinder av förenämnda villkor, kan insättas i svenska fiskefartyg.

Under de förhållanden, som här ovan skildrats, torde full likställighet mellan utländsk fabrikation och den svenska av ifrågavarande slag ej kunna åvägabringas på annat sätt, än genom beviljande av tullfrihet för garn, som bevisligen blivit använt till trållbindning. Någon större minsk

ning för kronan i tullinkomster torde ej kunna följa genom sådant beslut, enär tråindustrien inom Sverige ej hittills kunnat vara särdeles importkraftig tillfölje nämnda ogynnsamma läge. Vida fördelaktigare för staten än den ringa tullinkomsten av ett oansenligt parti trålgarn, torde *det* bliva att genom dylikt understödjande uppamma en svensk industri som, sedan den vuxit sig stor och stark, kanske kan finna utvägar att, med de större och dyrbarare maskiner och i den större skala, som därtill erfordras, med fördel själv tillverka det grova trålgarn, som nu måste importeras.

Den direkta vägen att bevilja tullfrihet för till tråttillverkning bevisligen använt garn, torde, på grund av handelstraktaten med Tyskland den 2 maj 1911 ej kunna begagnas. Däremot kunde samma mål uppåås på restitutionsvägen genom ett tillägg i gällande tulltaxa § 13, mom. 1, där förteckning finnes å »utav utländskt råämne inrikes tillverkade varor», för vilka restitution av tullmedel beviljas, då de sjöledes utföras från stapelstad, om bland förteckningen av dessa varor även infördes färdiggjort trålnät. På denna väg skulle ock erhållas särdeles tillförlitlig kontroll, att tullfrihet genom restitution bekommes allenast för till trålbinding använt garn.

Då alltså föreslagna förfarande ej torde kunna anses innebära någon förlust för kronan, men den rättvisan därigenom vederfores nämnda svenska industri, att den bleve i tullhänseende jämnställd med den utländska, och sålunda därav härflytande kringgående av meningens i tulltaxans förordningar uteslötes, då vidare därigenom skulle tillskyndas de svenske fiskarena en fördel både genom möjligheten att inom landet kunna förse sig med ifrågavarande fiskredskap och genom det lägre pris, som detta torde komma att betinga, då tävlan mellan in- och utländskt fabrikat därigenom bleve fri och då slutligen en för våra fiskare nyttig industri därigenom erhöle det stöd, som den med all rätt kan begära, så hemställes

att riksdagen ville för sin del besluta,

att tullfrihet må beviljas för till tråttillverkning använt grovt trålgarn, betecknat i tulltaxan under rubrik nr 437 »Vegetabiliska spånadsämnen (ej bomull) oblekt och ofärgat», genom restitution av tullmedel i visst bestämt pris för kilogram färdiggjort trålnät i förhållande till erlagd tullavgift för till detta ändamål använt importerat garn, och

att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om sådan

ändring i Kungl. Maj:ts nådiga förordning med tulltaxa för inkommande varor den 9 juni 1911, § 13, mom. 1, genom tillägg i förteckningen på där uppräknade varor, att förstnämnda beslut realiseras.

Stockholm den 18 januari 1916.

Wilh. Hellberg.

Alex. Thore.
